Газета издается на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ЗАМАН

2012 жыл 27-чи апрель, байрым кюн. № 79 (19000)

Багъасы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПАРЛАМЕНТНИ ЖЫЙЫЛЫУУ

Социальный борчла бары да молтуруллукъларына ышандыргъанды министр

Къабарты-Малкъарны Парламентини тюбюнде Руслан Жанимовну башчылыгъында бардырылгъан жыйылыу бир къауум сюд участкалагъа жарашдырыучу судьяланы кандидатураларын сюзюуден баштланнганды. Ала бла КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы орунбасары Залим Кашироков шагъырей этгенди. Алайды да, Нальчикде 15-чи,16-чы эмда 17-чи номерли участкаларыны жарашдырыучу судьяларына Тогъузаланы Мурат, Алла Шорманова бла Эмма Малухова, Чегем районну 4-чю номерли сюд участкасына Станислав Суйдимов, Бахсан шахары 1-чи номерли участкасына Замир Шогенов салынгандыла. Ала ючюн депутатланы аслямысы бир тюрлю чырмаусуз къол кётюргенди.

Алай Май районну 2-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясына кёргюзтюлген кандидатура уа даулашла къозгъагъанды. Депутат Валерий Сижажев орус районнга къабартылы судья салынгнганын терс оноугъа санагъанды. Быллай иш миллетлени араларында гурушхалыкъ чыгъармай къорыкъ тюйюлдю, дегенди. Алай «Справедливая Россия» фракцияны таматасы Владимир Кебеков бла Парламентни Председателини орунбасары Руслан Жанимов аны оюмун дурус кёрмегенди-ле. Ала акъыл этгенден, орус, къабарты, малкъар районлада къуллукъларга башха миллетлени келечилери салынсала игиди, ол заманда ала бютюнда жалынчакъсы боллукъдула.

Залим Кашироков судьяланы кандидатураларын, сюд коллегиядан сора, республиканы Башчысы сайлагъанын эсгертгенди. КъМР-ни Баш сюдюню председатели Юрий Маиров а Май районну 2-чи номерли сюд участкасына жарашдырыучу судьяланы сайлау жаны бла конкурсха жетеулен къатышханын, аланы араларында тюрлю-тюрлю миллетлени келечилери болгъанларын, сюд коллегия уа аладан эксин - бир оруслуну бла бир къабартылыны - сайлагъанын, республиканы Башчысы ол къуллукъгъа Замир Шинаховну дурус кёргенин ангылатханды.

- Ийнаныгъыз манга, судьяла къуллукъларына салынгнчы, кёп тюрлю сюзюуледен ётедиле. Бирде уа, мында къабыл кёрюнюп, РФ-ни Президентини Администрациясындан ётмей, документлери артха къайтарылып да къаладыла. Биз а сюд организлада ишлегенлени араларында паритет болурча этерге кюрешебиз,- дегенди.

Алай, эштада, сёлешгенле депутатланы ийнандыралмагъандыла, аланы араларында Шинахов жаны болуп къол кётюргенлени саны ахыр оноу этерге жетишмей къалгъанды.

Болсада парламентарийле солургъа чыкъгъанда, фракцияла жангыдан кенгешгенديле да, бир кандидатурада тохташхандыла. Ол Замир Шинахов болгъанды.

Бюджет, налогла эмда финансла жаны бла комитетни председатели Каншоуби Ахоховну айтханы бла жыйылыпну повесткасына бир магъаналы законопроектни сюзюу къошулгъанды: «Къабарты-Малкъар Республиканы 2012 жылгъа эмда 2013, 2014 жыллагъа республикалы бюджетини юсюнден» КъМР-ни Законуна тюзетиуле кийириую юсюнден». Аны сылтауун ангылата, финансла министр Азрет Бишенов федеральный арадан бериллик ачхаы ёлчеми тюрленгенин, къоранчланы кёбейтирге, бирбир сёфералагъа бёлюнюрге деп белгиленнген ачханы жангыдан тергергге эмда башха тюрлю юлеширге тюшгенин айыпын айтханды.

Ахыры 2-чи бетдеги.

КъМР-ни Башчысыны Посланиясыны юсюнден оюмла

КъМР-ни Парламентини урунуу, социальный политика эмда саулукъ сакълау жаны бла комитетини председатели ЖАНАТАЙЛАНЫ САЛИМ:

Хар адамны жашау къолайы эм башха салынады

Бу кюнледе Къабарты-Малкъарны Башчысы Арсен Канокову КъМР-ни Парламентине Посланиясы болгъанды. Республиканы жамааты аны бла кёл салып шагъырейленеди. Аны юсюнден биогюн Жанатайланы Салим да кесини оюмун билдиреди:

-Посланияда саулукъ сакълау юсюнден тынгылы айтылгъанды. Адамланы иш бла жалчытыу жаны бла да эндиге дери кёп иш этилгенди, мындан арысында да ол жанына дайым зс бурулгъанлай турлукъду, деп чертилгенди анда.

Къырал боюнуна алгъан борчла алжаусуз толтуруллукъларыны юсюнден шарт юлгюне келтиргенديле. Сёз ючюн, адамларыбызы жашау къолайлыкъларын игилендирир муратны тутхан къыйматалы социальный политика, бек алгъа, жарлылыкъдан къутулуну, саулай халкъны шарт файдаларын ёсдюрюню мадарларын этергге борч салынады. Иш бериучюлени, урунгланланы эмда къыралны сейирлерин келишдириу урууну халла бла байламлы политиканы баш излемине саналады. Бюджет сферада ишлегенлени хакъларын тап халгъа келтириуню андан ары бардырыргъа, хакъ тёлеуню жангы системасын урунгланлагъа оноу этиуню, аланы кёллендириуню магъаналы амалынча хайырланыргъа керекди деп шарт тохташдырылады.

Уллайгъанлагъа, сакъатлагъа, кёп сабийли юйюрлеге социальный болушлукъну игилендире барыргъа буюрады республиканы Башчысы. «Абадан тёлю» деген программаны андан ары бардырыргъа, ветеранланы бла сакъатланы социальный жумушлары не кьадар тынгылы толтурурларын жалчытыргъа, жангыз къалгъан къартлагъа, инвалидлеге къарауну игилендиригe, социальный учреждениланы тап халгъа келтиригe кереклисин айтады. Республиканы халкъыны баш социальный-демография къауумларына багъаланы тюрлениулерин эсге алгъан потребитель четенни жангыртыргъа тийишлиди дегенин да дурус кёреме.

Арсен Баширович багъыу учреждениялгъа тынгылы ремонт этерге, аланы шёндюгю медицина оборудование бла жалчытыргъа, жангы технологиланы сингдиригe, медицина болушлукъну бусагъатдагъы стандартлагъа кёчюриргe керек болгъуун айтханды. Правительствогъа анга бек алгъа кёз-кулакъ болургъа буюргъанды. Бу ишде жангылыргъа эркин тюйюлбюз деп, сёзню алай кесгин салады. Алай эсе уа, этилген муратла толлукъларына мен ийнанама.

Тюбешиу

Налогну орунуна - патент

Таксини юсюнден федеральный законну жашауда бардырылып башлагъанына кеслерини энчи машиналары бла адамланы жюрютгенледен кёллери къажау сюелгенديле. Тохташдырылгъан жоругъларгъа кёре, жангил такси бла пассажирлени бла жюклени ачыкъ ташыр ючюн, толтуруучу властьны уполномоченный органындан эркинлик алырга керекди. Аны ючюн а, бек биринчиден, предприятие неда энчи предпринимательге налог эсепге тюшергe тийишлиди.

Болсада, законнга къажау сюелгенле оюм этгенден, ала бюджетден тышында фондлагъа налогла эм страховой взносла, госпошлина тёлерге къалсала, ол аланы юслерине ауур жюк болуп тюшерикди. Сёз ючюн, Нальчикде налог эсепге салыныр ючюн, 900 сом, жер-жерли самоуправлениясы тийишли органы тохташдырылгъан файдагъа салгъан бир налогга кварталгъа 2016 сом тёленеди. Аны бла бирге квартал сайын Пенсия фондха эм страховой медицина фондха битеу да 4302 сом, беш жылгъа эркинлик алыр ючюн, дагъыда 1496 сом тёлергe керекди.

Митинг этгенлеге КъМР-ни транспорт министри А.Суншев эм аны орунбасары А.Кудаев тюбегенديле. Ушакъ баргъан кезиуде ала хар райондан бла шахардан вопросну сюзергe къатышырча келечиле болурларын дурус кёргенديле.

Тюшден сора министерствода аллай тюбешиу болгъанды. Анга Парламентни, КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны Нальчик шахар округу, Федеральный налог службаны Нальчикде 1-чи номерли инспекциясыны, КъМР-де МВД-ны, КъМР-де МВД-ны УГИБДД-сыны, СКФО-да Ространснадзорну, РФ-ни Пенсия фондуну КъМР-де Бёлюмюню келечилери къатышхандыла. Анда сёз сау эки сагъат бла жарыгъа созулгъанды. Кеслерини энчи автомашиналары бла адамланы жюрютгенле жангы жоругъланы хаталылыкъларын юлгюне келтирип кёргюзтгендиле. Административ право бузукълукъланы кодексинде фонарьланы бла «шашечкалаты» законсуз орналгъанлагъа салыуну юсюнден жоругъ кетериллигин излегенديле.

Законла чыгъарыучу эм толтуруучу властьланы, контрольлукъ этген органланы тюбешиуге къатышхан келечилери жангил такселени ишлеу халлары 69-чу номерли федеральный законда къалай айтылгъан эсе алай болургъа, иеликни къайсы тюрлюсюнден болгъанына да къарамай,барысы да анга боюн салыргъа керекديле деп бир аууздан айтхандыла.

Бу кюнледе РФ-ни Президенти Дмитрий Медведев къол салгъан Закон Административный право низамгъа бузукълукъ этиую кодексини 2012 жылда 1-чи июльгъа дери тийишли эркинликлери болмай пассажирле эм аланы жюклерин эркинликлери болмай ташыгъанланы жуупха тартыуну юсюнден болумны ючюнюн бир ауукъ заманнга тохтатады. Таксомоторла жолда жюрюню багъасы заманнга эм узакълыкъгъа кёре тохташдырылгъан шахарлада орнатыллыкъдыла. Эркинлик бериую процедурасы тынчыракъ боллукъду. Аны бла байламлы «КъМР-де жангил таксини ишин къурауну юсюнден» КъМР-ни Правительствосуну 362-чи номерли бегимине да тюрлениуле кийирилликديле.

Тюбешиую кезиуюнде налог органла энчи машиналары бла пассажирле жюрютгенлеге, аланы хапчукларын ташыгъанлагъа бир налогну тохташдырылгъан файдалагъа салынгнан налог бла алышыргъа боллугъун айтхандыла. Патент бла ишлергe кёчгенле жылгъа 3,5 минг сом тёлерикديле.

Ахырында аслямлы информация органланы юслери бла республиканы налог салыуну бусагъатдагъы системасын эм эркинлик алыуну низамын, жоругъун энтта да бир кере ангылатыргъа деп бегим къабыл этилгенди. Аны бла бирге жер-жерли самоправлениялы органларына таксиле салынычу энчи жерлени тохташдырыуну терклендиригe деп буюрулгъанды.

КъМР-ни Транспорт министерствосуну пресс-службасы.

Малкъар къырал драма театрны баш режиссёру АТМЫРЗАЛАНЫ МАГОМЕТ:

Культурагъа тийишли эс бурулуп башлаггнанды

Республиканы Башчысы Арсен Каноков кесини Парламентге Посланиясында культурагъа уллу эс бургъаны, сёзсюз, къууандырады. Адеп – къылыкъ жаны бла жаш тёлюню, жамааты битеу да юйретиуде культураны энчи магъанасы болгъанын чертгенди.

Ол бизге, культураны, искусствону келечилерине, уллу ышанылыкъ береди. Театрланы дворецини къурулуу бошалып, анга кёчер амал боллукъду, Музыка театр да жангыдан ачыллыкъды, дагъыда башха планла да бардыла. Была болмагъанча иги атламладыла.

Арт заманда культураны келечилерини иш хакълары кётюрюлюп, дагъыда анга эс бурулгъанлай турлугъун да белгилегенди Канаков. Ол шарт жаш артистлеге тамблагъы кюнлерине ишанылыу къарагъра онг береди. Аланы асламысы, окъуулары бошап, иш хакъны азлыгъы ючюн жашаулырын башха сфера бла байламлы этедиле. Ал ыллада болгъан Президентни грантлары, ахшы ишле ючюн Къырал саугъаланы жангыртыр мурат да кёллендирирчадыла.

Элледе культура юйлени осал халда болгъанлары бек жарсытхан проблемады да, ол да айтылгъанды Посланияда. Аны бла театрда ишлегенле артыкъда шагъырейдиле. Бизин артистле бармагъан бир таулу эл жокъду. Къышда суукъ клублада ойнагъан алагъа тынч тюйюлдю, аны себепли школлада, башха площадкалада кёргюзтюргe тюшеди оонну. Ол заманда спектакльни толу ойнар амал болмайды.

Мен КъМР-ни Жамааут палатасыны санында болгъанын себепли жуукъ заманда Элбрус районда бу проблеманы кётюрюр мурат-лыбыз. Анга жууаплы адамланы жыйып, «тёгерек стол» бардырыргъады муратыбыз. Алай бла азаздан кемчиликлеге зс буруллукъ сунама.

Сёзсюз, театрла ючюн а энчи къайгъырыу керекди. Ишлене тургъан Театрланы дворецине кёчсек, Малкъар труппагъа андан хата болмаз. Нек дегенде биз кругу, башха керек затлары болмагъан сахнада ишлейбиз. Алай юч коллектив бир мекямда къалай тюрлю кечинирге деген оюм тууады. Театрла ишлеген ачхаларын кеслерине къойгъан тёре да ахшыды, ол актёрлагъа премиялагъа барады.

Алай жангы оюнла салыргъа да керек болады ачха. Къыралдан ол жаны бла да болушлукъ болса эди. Культура министерство миллет драматургияны айнытыр ючюн, эришиуле къурай тургъанды. Анга да уллуракъ эс бурулса эди. Миллет театр миллет драматургиясыз айнырыкъ тюйюлдю.

Биз кёрюп турабыз къырал, республиканы башчыла да культурагъа энчи эс бура башлагъанларын. Мындан ары андан да иги болур деп ышанабыз.

Акция

«Георгиевская ленточка-2012» жолгъа атланнганды

Республиканы единоросслары евская ленталаны жайыу быйыл жетинчи кере бардырылады, аланы адамла сюйюп аладыла. Тёреде болгъаныча, бу акциягъа партияны регион толтуруучу комитетини къуллукъчулары бла бирге Нальчик шахарда 29-чу номерли гимназияны тамата классларыны окъуучулары да къатышадыла.

Бу жол Хорламны белгисин бек алгъа Нальчик шахарны баш майданларындан бирингe – Къабарты Россейге кёшюулгъанлы 400-жыллыгъыны майданында бла «Искож» микрорайонда юлешгенديле. Тюз сагъат онбир болгъанлай «Единая Россияны» волонтёрлары ол экиз жерде, ленталаны да саугъа этe, адамланы жууукълашып келген байрам бла алгъышлагъандыла, ленталаны да бергенديле.

Шахарчыла бу сыйлы жумуш эттенлеге жюрек ыразылыкъларын айтхандыла. Автомобилистле уа, 67 жыл мындан алгъа Уллу Ата журт урушда хорлам кетпирген ветеранлагъа сыйлы, намыс этe, ленталаны машиналарына такъгъандыла.

Бизни корр.

БИЗНЕС

Жетишимли предпринимательле сайланырыкъдыла

Нальчик шахар округу жер-жерли администрацияны «Жылны эм иги предприниматели» деген конкурсу хар жыл сайын бардырады. Шахарны жетишимли ишлеген бизнесмеклерин быйыл 28-чи апрельде «Синдика» къонакъ юйде къууанчлы халда алгъышлырыкъдыла, деп билдиргенديле шахарны пресс-службасындан.

Бу конкурс предпринимательство магъанасын бла бизнесменлени даражаларын кётюрюр мурат бла къуралгъанды. Ол дагъыда бизнес жамауатда жангы байламлыкъла къурагъа эм анда урунгланланы алчы сынаулары бла шагъырейленирге себеплик этерикди.

Саугъалау сегиз тёрели номинациягъа кёре этилликди: «эл мюлк эм аш-азыкъ», «промышленность, транспорт эм связь», «къурулуу, къурулуу материала бла конструкцияла чыгъарыу эм архитектура», «сатыу-алыу», «жамааутны аш-азыкъ бла жалчытыу», «жумушла бериу», «жашау журт-коммунальный жумушла эм экология», «инновация ишле» .

Быйыл а энтта да тёрт жанры номинация кёшюулгъанды: «уллу иш хакъ тёлегени ючюн», «кёп ишчи жерле къурагъаны ючюн», «иш кёллю тиширыу» эм «Нальчик шахар округу жетишимли жаш предприниматели».

Шёндю конкурсну кьыстау баргъан заманыды. Анга къатышыр ючюн заявкаларын берген предпринимательлени араларында эм игилени айыра турадыла. Комиссия предпринимательле финанс мюлк жаны бла борчларын къалай толтургъанларына, налогла эм иш хакъ тёлеуде борчлары болгъанларына бла къалгъанларына эм аланы араларында ишчилерине уллу иш хакъ къайсылары тёлегенлерине къарарыкъды. Нальчикни айнытыгъа къошумчулукъларын, сора социальный эм экономика жанлары бла башха жетишимлерин да эсге аллыкъды.

«Нальчикни эм иги предприниматели» деген конкурс «Нальчик шахар округда 2007-2011 жылланы ичинде гитче предпринимательство айнытыу эм анга себеплик этиу» жаны бла энчи программасына киреди. Предпринимательство республиканы ара шахарыны экономикасында бек магъаналы жерни алады. Кеси да жылдан-жылгъа ючю ала барады.

Сёз ючюн, жаланда быллтыр быллай предпринимательлени саны 3,7 процентге кёбейгенди. Саулай алып айтханда уа, быйылны биринчи январыны шахар округда 3707 эм гитче предприятияла бар эдиле. Алада урунгран предпринимательлени саны онбир мингден асламды. 2007 жылны ал кезиую бла тенглешдиргенде ол 189 процентге ёсгенди. Бу жаны бла Нальчик шахар округу Къабарты-Малкъарны башха районларыда бла шахарларыны араларында бла биринчи жерни алады.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Къурулуш

Программадан таймай

Прохладна районда «2011 жылда аварийлы халлада болгъан кёп къатлы юйледен адамланы аз этаждлы коттеджлеге кёчюрюу» деген муниципальный программаны чеклеринде Карагач элде эки фатарлы юйню битдиргенديле эм Прогрессде 15 коттеджни къурулуу бошала турады. Андан сора да, Солдатскийде бир юй ишленеди. Къурулуу ишле къалай бардырылгъанларына жер-жерли администрацияны башчысыны къуллугун толтургъан Александр Василенко дайым контроль этгенлей турады.

Муниципальный программаны жашауда бардырыргъа федеральный эм республикалы бюджетден 36,6 миллион сом бёллюнгенди. Битеу да 34 юйюр, башхача айтханда уа,108 адам жашау болумларын игилендирликديле.

Район администрацияны Къурулуш, промышленность, связь эм жашау журт-коммунальный мюлк жаны бла бёлюмюню таматасы Анатолий Малаев айтханга кёре, 2012 жылгъа уа башда сагъыныльган программа къабыл этилгенди. «Ол тамамланса, Учебное, Лесное эм Красносельское элледе 26 юйюр жашау болумларын игилендирликديле», - деп чертгенди ол.

Ол ишлени бардырыргъа 33,2 миллион сом керек боллукъду. Ол санда 7,6 миллиону республикалы бюджетден бериллик деп къошханды ол.

Бизни корр.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну

БУЙРУГЪУ

2012 жылда 24-чю апрельде **№191-рп**

1941-1945 жыллада Уллу Ата журт урушда Хорламны 67-жыллыгъын байрамлаугъа хазырланыр ючюн:

1. 1941-1945 жыллада Уллу Ата журт урушда Хорламны 67-жыллыгъын байрамлаугъа хазырланыу бла байламлы къурау комитетни берилген къауумун къабыл кёрюрге

2. Къурау комитет 1941-1945 жыллада Уллу Ата журт урушда Хорламны 67-жыллыгъын байрамлау бла байламлы этиллик ишлени планын жарашдырыргъа эмда къабыл кёрюрге керекди.

3. Къабарты-Малкъар Республиканы Финансла министерствосу «Къабарты-Малкъар Республикада культураны айнытыу» деген республикалы целевой программаны жашауда бардырыугъа Къабарты-Малкъар Республиканы 2012 жылгъа республикалы бюджетинде кёргюзтюлген ырысхыны эсебинден белгиленген ишлени бардырыугъа Къабарты-Малкъар Республиканы Культура министерствосуна 950,0 минг сом бёлюрге керекди.

4. Бу буйрукъну толтурлууна контроль этиую Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини заместители Т.Х. Эркеновну боюнуна салыргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели И. ГЕРТЕР

Къабарты-Малкъар РеспубликаныПравительствосуну 2012 жылда 24-чю апрельде чыгъарылгъан 191-рп номерли буйругъу бла къабыл этилгенди

Эркенов Х.Т. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини заместители (къурау комитетни председатели)

Атаманенко Ю.Н. - Май муниципальный районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Афаунов А.М. - Къабарты-Малкъар Республиканы спорт, туризм эм курортла министри

Бароков А.Х. - Къырал учреждениясы - Россей Федерациясы Социальный страхование фондуну Къабарты-Малкъар Республикада регион бёлюмюню управляющийини къуллугун толтуруп тургъан (ыразылыгъына кёре)

Бишенов А.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы финансла министри

Васильев С.В. - Къабарты-Малкъар Республикада ич ишлени министри (ыразылыгъына кёре)

Вербицкий А.И. - Север-Кавказ федеральный округда Россей Федерациясы Президентини полномочияльы келечисини аппаратыны Къабарты-Малкъар Республикада баш федеральный инспектору (ыразылыгъына кёре)

Канцалиев А.Л. - Къабарты-Малкъар Республиканы саулукъ сакълау министрини къуллугун толтуруп тургъан

Каров А.Х. - Къабарты-Малкъар Республиканы Архив службасыны башчысы

Къарчаланы А.Х. - Къабарты-Малкъар Республиканы культура министрини заместители (къурау комитетни жууаплы секретары)

Кумахов М.Л. - Къабарты-Малкъар Республиканы Асламлы информация органла жаны бла къырал комитетини председатели

Мамиев А.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы къурулуу эм архитектура министри

Паштов Б.С. - Къабарты-Малкъар Республиканы Жамааут эм дин организацияланы ишлери жаны къырал комитетини председатели

Тюбейланы А.И. - Къабарты-Малкъар Республиканы урууну эм социальный айнытыу министри

Темиржанланы М.О. - Черек муниципальный районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Фиров Р.Б. - Къабарты-Малкъар Республиканы культура министри

Хагасов З.А. - Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Харламов Е.В. - Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссары (ыразылыгъына кёре)

Шеожев Х.В. - Къырал учреждениясы-Россей Федерациясы Пенсия фондуну Къабарты-Малкъар Республикада Бёлюмюню управляющийи (ыразылыгъына кёре)

Шихабахов М.Х. - Урушну, урунууну, Сауутланнган Кючлени бла право низамны сакълаучу органланы ветеранларыны (пенсиячыланы) Къабарты-Малкъар республикалы жамауат организацияларыны Советини председатели (ыразылыгъына кёре)

Шокарова З.М. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасыны башчысы-Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны пресс-секретары

Шхагапсоев С.Х. - Къабарты-Малкъар Республиканы билим бериу эм илму министри.

Социальный борчла бары да толтуруллукъларына ышандыргъанды министр

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Биринчиден, алкоголь продукцияны чыгъарыуну ёлчемлери эсге алынып, акцизледен алынырыкъ файданы планы бир миллиард сомгъа кёбейтилгенди. Экинчиден,кыралы ырысхыны приватизация этиуден тюшерик файдала да 559 миллионнга ёсдюрюлгендиле. Ючюнчюден, федеральный бюджетден алайлай берилген ахча да кёбюрек болгъанды - 1 миллиард 269 миллион сом. Алай бла бюджетге 2 миллиард 822 миллион сом къошулгъанды. Аны файдалары битеу да 23 миллиард 665 миллион сом ёлчемде белгиленнгенди.

Министр федеральный бюджетден билим берууню бла саулукъ сакълауну модернизациялауъгъа, ЖКХ-ны бир къауум жумушларына, ол санда оюла тургъан юйледе жашаугъанланы кёчюриоуге, башаладан эсе кёп ахча бёлюнюрюню чертгенди. Анга кёре, ол билдиргенича, бюджетни къоранчлары да 4 миллиард сомдан артыкъгъа кёбейиирикдиле. Битеу бирге ала 26 миллиард 103 миллион сому тутарыкъдыла. Алай бла бюджетни дефицити 2 миллиард 438 миллион сом боллукъду.

Аны бла бирге министр, тюзетиулеге да къарамай, социальный жаны бла алынган борчла барысы да толтуруллукъларына, иш хакъ, пенсияла, башха пособияла, стипендияла заманында эмда толусунлай тёленирикленирине ышандыргъанды. «Республиканы бийылгъа белгиленнген бюджетине тюзетиуле биринчи кере этилдиле. Алай РФ-ни Бюджет кодексине кёре, тюрлениуле жылны ичинде дагъыда 2-3 кере кийиридиле боллукъдула»,- деп эсгертгенди ол.

Ызы бла Каншоуби Ахохов сёлешгенди эмда депутатладан законопроектни къабыл кёрюрлерин тилегенди.

Парламентни жыйылыууна къатышхан Иван Гертер-КъМР-ни Правительстосуну Председатели- бюджетге тюзетиуле кийиирге тюшгенин былай ангылатханды: «Республиканы Башчысы Арсен Каноков, мен да, шахарларыбызда бла эллерибизде болуп, алада не зат жетишмегенине кесибиз тюшюнгенбиз. Ма бу документге биз хыйсап этген шартла киргендиле».

Депутатла тюзетиуле бла бирге «Къабарты-Малкъар Республиканы 2012 жылгъа эмда 2013,2014 план жыллагъа республиканы бюджетини юсюнден» КъМР-ни законун толусунлай къабыл кёргендиле.

Ызы бла ала Контроль - эсеплеучю палатаны председатели Олег Шандировну отчётуна тынгылагъандыла. Анда айтылгъаныча, палата 2011 жылда кесини баш полномочияларын бла белгиленнген планын жетишмли толтургъанды. Токъсан сегиз объектде 98 контроль тинтиу бардыргъанды. Аладан экиси Къабарты-Малкъарны Парламентини депутатларыны тилеклери бла, бири да РФ-ни Эсеплеучю палатасыны кёргюзтюю бла бардыргъанды.

Тинтиулени кезиуюнде 421 миллион сомгъа финанс бузукълукъла ачыкъланнгандыла. Аладан 74 проценти экономиканы реальный секторунда этилгенди, асламысы инвестицияла бла байламлыдыла. Бюджетни толтуруу, аны ишин бардыруу жаны бла да бузукълукъла этилгени тохташдырылгъанды. Аны бла бирге палатаны башчысы бюджетни толтурууну низамы игиленнгенин эсгертгенди. Ол айтханнга кёре, социальный сферада бузукълукъла асламысында медицина оборудование тийишлисича хайырланмагъаны, квалификация специалистле болмагъанлары бла байламлыдыла.

Парламентарийлени аллларында дагъыда КъМР-ни Адамны эркинликлери жаны бла уполномоченныйы Зумакъулланы Борис былтыр этилген ишни юсюнден билдириу бла сёлешгенди. Ол адамланы эркинликлерин къоруулау жаны бла иш битеу къыралда, ол санда бизни республикада, тирилгенин белгилегенди. Алай аны бийик даражагъа жетдирирге алыкъа къолдан келмегенин, радикал-экстремист къауумла бу ишге чырмау этгенлерин чертгенди.

Отчётде айтылгъаныча, былтыр уполномоченныйге бир минг адамдан тарыгъыу келгенди. 190 адамны ол кеси приёмгъа алгъанды. Аланы асламысы право низамны сакълаучу органлада къулукъ этгенлени хыныллыкъларына, адеп-эзиликлеринде, билим бериуде бла саулукъ сакълауда, пенсияла тёлеуде, урууну халлада кемчиликлеге, тарифлени ёсгенлерине, усталыкъгъа кёре иш табар онг болмагъанына тарыгъадыла. Зумакъулланы Борис аладан кёре къаллай мадарла этилгенлерин да айтханды.

«Правительстводу сагъатда» уа депутатла КъМР-ни табийгъат ресурсла эмда экология министри Гызыланы Бертни «Къабарты-Малкъар Республиканы къудуретни сакълауну юсюнден» Закон къаллай толтурулгъанлыны юсюнден билдириуюне тынгылагъандыла. Аны юсюнден газетде энчи отчёт басманылырыкъды.

Депутатла битеу ол отчётланы эсге алгъандыла.

Парламентни Къурулуш, жашау журт-коммунальный мюлк эмда отлукъ-энергетика комплекс жаны бла комитетни орунбасары да алышындырылгъанды. Бу къуллукъгъа энди Сумайланы Ахматны орунуна Олег Сокуров салынгнганды. Сумай улу Спорт эм туризм жаны бла комитетге башчылыкъ этгенин эсигизге салабыз.

Парламентни жыйылыуунда башха законопроектлеге бла вопросларгъа къараллгъанды эмда алагъа кёре тийишли оноула да къабыл этилгендиле.

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

ХОРЛАМНЫ 67-ЖЫЛЛЫГЪЫНА

Бир затны да ычхындырмазгъа кюрешедиле

Нальчикни администрациясында 9-чу Майны белгилеу жаны бла къурау комитетни жыйылыуунда байрамгъа хазыраныуну биринчи итоглары чыгъарылгъандыла. Шахарны жер-жерли администрациясыны башчысы Залимгери Хагасов айтханнга кёре, Уллу Ата журт уруш бла байламлы эсгертмелени барысына да къаралгъанды. Мындан эки жыл алгъа битеу мемориаллагъа тынгылы ремонт этилгенди. Аланы хар бирине шахарны организациялары, предприятиялары шефлик этедиле. Бюгюнлюкде, 9-чу Майны аллында, урууну коллективие эсгертмелени тёгереклеринде тизгин жыядыла, акъ бла сюртделиде, бойдыла, керек болса, плиткала саладыла.

Ленин атны проспект 1-чи Майдан башлап чыракъла, байракъла бла жасаллыкъды. 500-ден артыкъ омакъ плакат шахарны къалайында да кёзню къуудандырлыкъдыла.

Шахарда байрамла бла байламлы дагъыда кёп тюрлю ишле боллукъдула. Нальчикде Билим бериуню департаменти, жер-жерли администрацияны жаш тёлюню ишлери жаны бла бёлюмю эм жаш тёлю союз «Георгиевская ленточка» тёрели акцияны кыыстау бардырдыла. Акъылбалыкъ болмагъанланы ишлери жаны бла бёлюм эм Биринчи излеу отряд бирге Аскер махталукъну жерлерине экскурсия къурарыкъдыла. Ала арт кезиуде Курп тёбеде болуп къайтхандыла.

Ветеранланы тизмелерине жангыдан къаралады, жарсыугъа, аланы саны жылдан-жылгъа азая барады, бусагъатда битеу да 379-су сауду. «Ветеранланы жюреклерине жылыу беребиз», «Бир киши да, бир зат да унутулмагъанды» деген акцияланы чеклеринде шахарны жаш тёлюсю, школчулары уруш отун сынагъан адамланы юйлерине шефлик этип барлыкъдыла.

Ветеранлагъа байрам банкетле къураллыкъдыла, барысына да саугъала юлешиирикдиле. Бюгюнлюкде аягъы юслерине боламагъан ветеранланы юйлерине волонтёрла барлыкъдыла, саугъалары бла бирге «Георгиевская лентала» берликдиле. Тёреде болуучусуча, 4-чю майда уруш баргъан жерлеге автомашинала бла барыллыкъды.

9-чу Майда Махталукъну ёмюрлюк отуну мемориалына эртенниклеги окъуна гюлле салыу башланырыкъды. Алайда сыйлы къалауур сюювликди. Шахарны культура управлениясы концерт программа жарашдыргъанды, творчеством коллективле тюш кезиуде Культура эм солуу паркда фахмуларын кёргюзтюрюкдюле.

Ветеранланы «Эстафета» хорлары «Восток» кинотеатры майданында уруш жылланы жырларын айтырыкъды. Шахарны спорт комитети Уллу Хорламны 67-жыллыгъына атап, кёп тюрлю эришиуле бардырлыкъды. Нальчикде УМВД байрам кюнледе къорхъуусузулукъну жалчытырыкъды.

Залим Хагасовну излемине тийишлиликде битеу хазырланыу ишле 1-чи Майгъа бошалырга керекдиле. «Байрам битеу жамаатха, артыкъда бизни хурметли ветеранларыбызгъа, къуанч келтирирча, аланы хар бирини кёлюн алырча къуралыуну ётерге керекди»,-дегенди ол.

Бизни корр.

ТЮБЕШИУ

Бирге ишлерге оноулашхандыла

«Терек» газетни редакциясында Черкеслени халкъла аралы ассоциацияларыны президенти Каншоуби Ахахов, аны кенгешчиси Хасанби Емкужев, КъМР-ни Журналистлерни союзуну правленини башчысы Борис Мазихов республиканы район газетлерини баш редакторлары бла тюбешгендиле. «Терек» изданияны башчысы Владимир Бесланеев къонакъланы жыйылыуну баш мураты бла шагъырейлендиргенди.

Каншоуби Ажахов ассоциация тамамлагъан ишни юсюнден тынгылы хапар айтханды. Ол дагъыда республикадан кетип тыш къыраллада жашагъанла бла ишчи эм маданият байламлыкъланы жюриотоуню, адыг тилде эм аны диалектлеринде сёлешгенлеге бир информация майдан къурауну юсюнден да билдиргенди.

Жыйылыуда Журналистлени союзуну болушлугъу бла орус классика чыгъармаланы къабарты тилге кёчюрюге, адыг халкъланы тарыхлары, бусагъатдагъы жашаулары бла байламлы публикацияла чыгъарыргъа предложенияла берилгендиле. Аланы газетлени редакторлары Сафарби Доткулов («Баксанский вестник»), Борис Канукоев («Голос Чегема»), Ранета Бжахова («Зольские вести»), Лидия Шогенцукова («Баксан») къабыл кёргендиле.

Ахырында Каншоуби Ажахов тюбешиуге къатышханлагъа бирге ишлерге хазырлыкълары, «Терек» газетни редакциясына уа жыйылыуну къурагъаны эм ассоциацияны ишини юсюнден дайым жазып тургъаны ючюн ыразылыгъын билдиргенди.

Галина КАМПАРОВА.

Магъанаулы темагъа ушакъ

Законнга боюн салмагъанла жангыллыкъдыла

Быйыл 13-чю апрельден башлап Жолда жюрюую жорукъларына кийирилген тюрлениуле закон кюч алгъандыла. Алагъа тийишлиликде къырал автоинспекциясы къуллукъчулары Административ право низамгъа бузукълукъ этиуню кодексине эм жангыл таксиледе адамланы жюрютюу эм жюкле ташыу жаны бла сферада федеральный эм республиканы законодательствону излемлерине бузукълукъ этгенлени жууапха тартыр онг чыкъгъанды. Къаллай бузукълукъланы юслеринден сёз баргъанын Къабарты-Малкъарны транспорт министрини орунбасары Арсен Кудаев ангылатханды.

-Кодексни 2012 жылда 1-чи январьдан кючюне кирген мардасын хайырланыуъна вето салынып, жолда жюрюую жорукъларына къошакъла кийириую процедурасы бир ауукъ заманнга тохтагъанды,- дегенди ол –Таксилени юсюнден 69-чу номерли Федеральный закон предприятияланы, организацияланы оноучуларына эм энчи предпринимательлеге жангыл таксиле бла пассажирлени эм аланы жюклерин ташыргъа эркинлик береди, водительлени бла аланы транспортларына излемлени тохташдырады.

Законну республикада жашауда бардырыуну нормативправо механизми жангыл таксини ишин къурауну юсюнден КъМР-ни Правительстосуну бегими бла тохташдырылгъанды. Анда уа ишлерге эркинлик алыуну низамы бла жоругъу шарт белгиленнгенди. Былай затны эсгертиуню да тийишли кёреме: республикада автомашиналаны кузовларыны барысы да бир тюрсюнлю болсун деген излемни бизде къабыл кёрмегендиле. Закон жангыл такси бла адамланы жюрютюню эм аланы жюклерин ташыуну жумушларын тамамлаугъа контроллукъ этиуню жорукъларын да ачыкълагъанды.

РФ-ни Администрайтив право низамгъа бузукълукъ этиуню Кодексини 12.4-чю статьясында жангыл таксини башына баконсуз фонарь орнатыргъа эм къабыргъаларына «шашечкала» салыргъа жарамагъаныны юсюнден айтылады. Ол низамгъа сыйынмагъан болса уа, администрайтив жууапха тартылады. Сёз ючюн, право низамгъа ол тюрлю бузукълукъ этген адам 2,5, автотранспортну иеси-20, предприятияны оноучусу уа 500 минг сом тазир тёлейди, фонари да сыйырылады.

Жолда жюрюую жорукъларына ол тюрлю тюзетиуле кийирилгинчи бу излем жашауда бардырылмагъанды. Энди терслик кетерилгенди.

-Ишлерге эркинлик алыр ючюн, къаллайбир ахча тёлерге керекди?

- 1496 сом. Министерствода таксиледе пассажирлени эм аланы жюклерин ташыу бла байламлы энчи бёлюм къуралгъанды. Сорлукълары болгъанлагъа анда тийишли жууап берилликди.

Эркинлик алыргъа сюйгенле быллай документле келтирип берирге керекдиле: автотранспортлары болгъанына шагъатлыкъ къагъыт, налог тёлерге эсепге салынгнганы, транспортну техника къараудан ётгени эм водительни саулугъына медицина справка.

Муниципаллы районланы эм шахар округланы жер-жерли самоуправлениялары органларына таксиле турлукъ жерлени белгили этерге, аны бла бирге алагъа ол жерлени хайырланыуну жорукъларын тюшюндюрюрге деп буюрулгъанды. Биогюнлюге министерство аллай эркинликлени 800-ден аслам адамгъа бергенди.

Жангыл таксиле арт кезиуде жолочулукъда кёпден-кёп хайырланыладыла. Эндиге дери ала къаллай ишлегенлерине контроллукъ этиу болмагъанды. Энди болум ахыры бла тюлленирикди. Жашырын эм ачыкъ ишлеген таксистлени араларына чек салынырыкъды. Ал тергеулеге кёре, 2014 жылгъа дери республикада 10 минг таксомоторгъа регистрация этилликди.

-Кеси республикабызда берилген эркинликни башха регионлада кючю бармыды?

-Толтуруучу къырал властыны огъары органы жангыл такси бла пассажирле жюрютюу эм аланы багажларын ташыу жаны бла башха регионну тийишли органлары бла келишим этген эсе, ол заманда аны кючю сакълананды. Бусагъатда биз Чечен, Север Осетия-Алания республикала, Дагъыстан, Ставрополь край бла аллай байламлыкъ жюрютюгре умут этебиз.

-Таксини юсюнден закон чыкъгъанлы иги кесек заман озгъанды, анга алыкъа тюрлениуле кийирилликдиле деген хапар жюрюйдю.

-Къырал Дума законнга кийирген тюрлениуле эркинлик алыуну жангиллетирикди. Аны бла бирге уа регионла арасында пассажирле эм жюк ташыучу жорукъларын да. Транспортну арендагъа алып хайырланыргъа да онг чыгъарыкъды. Таксометр болургъа кереклисини юсюнден кёп даулашхандыла. Багъасы белгили болгъан жерде ол орнатылмайды. Ол иш бла байламлы ашыгъыргъа керек тюйюлдю, бусагъатда мардагъа боюн салыргъа керекди. Аны бла бирге уа администрайтив жууапха тартылмаз ючюн, такси бла адамла жюрютюрге, аланы жюклерин ташыргъа эркинлик алыуну арт болжалгъа салмагъыз.

- Адамланы законсуз жюрютген таксистлени жолларын кесиуге контроллукъ этилемиди?

-КъМР-де МВД-ны УГИБДД-сы бла келишим бардыгъылгъан рейдлеге бизни къуллукъчуларыбыз да къатышадыла. Нальчикде эки кюнню ичинде 69-чу федеральный законнга бузукълукъ этилгени бла байламлы 30 администрайтив протокол жазылгъанды. Кёп водительле жууаплылыкъны сезмейдиле. Аны себепли хар заманда контроль болургъа керекди. Водительле кеслери да билирге керекдиле, законнга боюн салмасала, уллу тазир тёлерикклерин.

Мындан арысында КъМР-де МВД-ны Экономика къорхъуусузулукъ управлениясы бла бирге рейдле бардырып, таксини юсюнден законнга бузукълукъ этгенлени ачыкъларыкъбыз. Аллайла Администрайтив право низамгъа бузукълукъ этиуню кодексини 14.1-чи статьясына кёре жууапха тартыллыкъдыла. Ол тюрлю терсликлери болгъанла, 2000-2500 сом тазир тёлегенден сора да, транспортларындан къуру къалырыгъа боллукъдула.

Ушакъны **Майя БИЖОЕВА** бардыргъанды.

Дата

Эсгергендиле, хурмет бергендиле

Прохладный шахарда Чернобыль атом электростанцияда 26 жыл мындан алгъа болгъан авария бла байламлы бушуулу митинг ётгенди. Мероприятие анда ёлгенлени эсгерию бла башланнганды. Ол жумушну Свято-Никольский килисаны протоиерейи Андрей Маршалкин этгенди.

Алтынчы номерли гимназияны окъуучулары, жыйырманчы ёмюрню бек уллу технокатастрофаладан бирине жоралап, литература-музыкалы композиция салгъандыла. Ол радиациялы аварияладa ёлгенлеге деп ишленнген эсгертмени къатында бардырылгъанды. Андан сора митингге къатышханла, аварияладa ёлгенлени эсгерип, бир минутну шум болуп сюелгендиле.

Чернобыльчилеге намыссый берирге эм замансыз ол дуниягъа кеттенлени эсгерирге районну эм шахарны администрацияларыны, партия эм жамауат организацияланы келечилери, аварияны отун ёчюлтюрге къатышханла, аланы юйюрлери, бан иелери болмагъан тиширыула эм шахарчыла да къатышландыла.

Прохладна районну эм шахар округну администрацияларыны башчылары Александр Василенко бла Юлия Пархоменко чернобыльчилеге бла аланы юйюрлерине эм жууукъларына алгъыш сёзлерин айтхандыла эм салулукъ-эсенлик тежегендиле.

«Шахарны, районну, республиканы оноучулары да хар заманда да хазырдыла сизни проблемаларыгъызгъа болушургъа. Сакълап турмагъыз быллай эсгериу кюнлени, керек болса, бизге келип, жарсыуугъузну билдиригиз. Къолубуздан келгенни этербиз»,- дегенди Юлия Пархоменко.

Бюгюнгю жумуш бла байламлы район эм шахар администрация аварияла бла къатышханлагъа эм баш иелери анда ёлген тиширыулагъа болушлукъгъа деп 28 минг сом бёлгенди.

Людмила ПАНФИЛЕНКО.
Прохладный шахары администрациясыны пресс-службасы.

КОНКУРС

Жанхотиячыла - алчыла

Бахсан районну администрациясыны культура бёлюмю къурап аскер-патриот жыры «Салют Победы» деген конкурсу ётгенди. Анга къатышханла эки жыл сан категорияда эришгендиле -13 жыллары толмагъанла эм андан абаданла. Жашчыкъланы бла къызчыкъланы сахнагъа чыгъыулары ары келгенлени жюреклерине жол таба эди. Ала аскер жырланы тёлеп сезип айта эдиле.

Жюрини таматасы, музыка школну директору Арсен Жиляев айтханга кёре, ала, конкурсха къатышханлары жыр айтыуларындан сора да, кеслерин сахнада къалай жюрютгенлерине, кийимлерине да зёлгенديле эм балланы да анга кёре салгъандыла. Алай бла эки къаумда да Жанхотеко элден Джаппуланы Заира бла Алина Тезова хорлагъандыла.

Арина АЛОКОВА.
Бахсан районну администрациясыны пресс-службасы.

Кёрмюч

Жашауну сюйдюрген суратла

Геуюрге кюн КъМР-ни Культура фондуну аллында, аны ичинде да кёп адам кёрюрге боллукъ эди. Ала ары жаш, алай белгили суратчы Абайланы Асиятны «Блик» ат бла ачылгъан энчи кёрмючюне келгендиле. Къараучуланы санында искусствогъа сансыз болмагъан Зумакъулланы Борис, Отарланы Роза, башхала да болгъандыла.

Асият, художниклени юйюрюнде тууун, башха тюрлю жолну сайларыкъ тюйюл эди герге боллукъбуз. Къыз суратлау искусствону жашауну баш магъанасы этгени кёрюнюп турады. Былайда аны кесини айтхану тап келишген сунама: «Жашагъанымча, ишлейме суратланы: къыйналмай, ариу, ойнай – ойнай!..Тауланы дементилиликлерин бла жаз башыны чакъгъанын кёргюзтеме...»

Битеу кёрмючдеги ишлеге къарап чыкъсанг, керти окъуна, тау тёппелени бла ариу чакъгъан гюл къысымланы кёребиз. Мени оюмума кёре, художник тема тапмагъандан неда дунияда болгъан ишлеге сансыздан бурмайды эсин таулагъа бла гюллеге. Аладыла къызны кёлюн кётюрген,

Абайланы Асият.

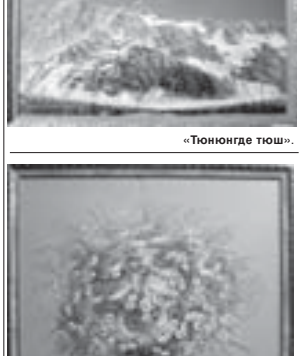

«Тюнюнгде тюш».

«Жазгъы гюлле».

кёксюл кёбюрекди, жаздагъы къысымда жашил хорлайды. Суратчы, хар адамны бетин ишлей, анга келишген тюрсюнлени излегенча, алай суратлайды Асият кесини гюл къысымларын да.

Искусствоед Нелли Сундукованы оюму былайда тап келишеди: «Аны ишлери биогюнгю кюннге келишедиле, жютю акъылы сезиледи алада, тюрсюнлери ариудула, бир стильни тутуп турмагъанлыкъгъа, реализм да кёрюнеди чыгъармалада. Жаш художник экспериментле этеди, энчи ызын ызлай, тюрсюнледе, пластикада, стильледе да кесини аллына ауур борч салып, анга жетерге излейди. Ол жашауну кеси кёргенча, назик сезимле бла суратлайды».

Былайда Асиятны атасы Викторну да сагъынмай жарамаз. Аны чыгъармачылыгъында да гюлле бла натюрмортла уллу жерни алгъандыла. Ол мастерскоюнда да тутханды аланы. Эр киши, бютюнда кавказ менталитети болгъаннга, ол бир кесек тюрлю окъуна кёрюннгенди. Былайда, баям, аны художник къаны хорлай болур эди.

Кёрмючде Асиятны анасы, белгили художник, къол уста Болатланы Людмиладан сордум: «Къызынгы кюню болгъанлыкъгъа, баям, сен да къууанч тыпырлы болурса?». «Болмай а,- деди ол. Сора былай къошду: - Урушда дереуден: «Къорхъамыса?» -деп соргъандыла. Ол а: «Угъай», -деп жууаплагъанды. «Сора сен телисе»,- дегенни эшитгенди ол».

Художникле, башхалача болмай, жашауну бегирек сезедиле, аны кесларича кёре. Аны себепли былайда къызыны кёрмючю жарыкъ ачылып, къараучу да андан уллу зауукълукъ алгъанлыкъгъа, Людмиланы туугъанлыгъ къалмагъанын да ангылайбыз. Жаланда атасы Виктор жашаудан замансыз кетмесе, ол да Асиятха къалай къууанырыкъ эди, дейбиз.

САРАККУЛАНЫ Асият.
Суратланы автор алгъанды.